

Case study: PROJEKT CENTROPE CAPACITY

O projektu

Přínosy a cíle projektu

Projekt CENTROPE Capacity je projektem příhraniční spolupráce dvanácti měst a sousedících regionů z ČR, Rakouska, Slovenska a Maďarska, které v roce 2003 spojily své zájmy a začaly budovat nadnárodní Středoevropský region s názvem CENTROPE. Záměrem projektu bylo vytvořit na úrovni CENTROPE funkční polycentrický institucionální rámec pro vzájemnou spolupráci zúčastněných regionů. Cílem projektu byla iniciace přeshraniční spolupráce, přičemž ukazatelem byly v tomto případě vytvořené strategické aliance (tak, aby byly minimálně ve fázi projektové žádosti) v daném časovém úseku (2009 – 2012).

Struktura projektového týmu

Implementaci projektu mělo na starosti projektové konsorcium CENTROPE AGENCY (má vlastní právní subjektivitu dle rakouského práva) zahrnující centrální koordinační kancelář (CCO) a 4 decentralizované kanceláře (DCOs). DCOs přitom měly vyčleněny rovné díly finančních prostředků. V každé kanceláři působil senior expert, junior expert a administrátor. K tomu pak projektový tým doplnili další konzultanti, výpomoci či administrativní síly dle aktuální vytíženosti či pouze na částečné úvazky a dočasné dohody. Regionální kanceláře měly zodpovědnost postavenou na předmětném principu – tedy vždy zodpovídaly za určitý úsek aktivit, kterými se projekt CENTROPE Capacity zabýval. Struktura projektového konsorcia byla maticová. Nadřízeným orgánem CENTROPE AGENCY byl řídicí výbor.

Financování projektu

Projektový rozpočet dosahoval výše 4,5 mil. €. Projekt byl z 80 % spolufinancován Evropským fondem regionálního rozvoje (ERDF), a to na základě operačního programu „Střední Evropa“ spadajícího pod programy nadnárodní spolupráce v rámci třetího cíle kohezní politiky EU, tedy Evropské územní spolupráce.

Identifikované problémy a jejich řešení

1. Chyby v zahájení projektu

Při zahájení projektu byla podepsána zahajovací listina a definovány cíle, výstupy a obsah projektu. V rámci agentury CENTROPE byly stanoveny kompetence a přiděleny zdroje na celou dobu trvání projektu, nicméně toto probíhalo neformálně a velmi zběžně – což bylo příčinou některých problémů (viz níže). Celkově **proběhlo zahájení velmi rychle a neformálně**, bohužel si členové dostatečně nevyjasnili očekávání jednotlivých stran a nadhodnotili své možnosti. **Mnoho aktivit** typických pro tuto fázi řízení projektu **nebylo realizováno**, některé pak ani v průběhu projektu. To vedlo k tomu, že si každý vyložil cíl projektu po svém a nebyly vyjasněny odpovědnosti (nevyužití RACI matice).

Některé další aspekty nebyly na začátku projektu vyjasněny (proces připomínkování dokumentů, analýza zainteresovaných stran a především strategie komunikace s jednotlivými stranami, systém ukládání dokumentů, sankce za nesplnění úkolů atd.) a to pak vedlo k problémům a zpoždění částí projektu. **Nebyl určen** dostatečně precizně **rozsah projektu**, jeho hranice a především to, co v projektu nebude řešeno. První rok projektu pak tým trávil mnoho času vymezováním těchto hranic.

2. Organizační struktura

Organizační struktura byla ustanovena vedoucím koordinační kanceláře, ale **nebyla nijak formalizována**. Vzhledem k problémům s komunikací a plnění některých úkolů bylo později třeba strukturu a zejména vztahy upravit a do určité míry formalizovat.

O záležitostech týkajících se celého projektu se rozhodovalo v CENTROPE Agency poměrným způsobem hlasování. Co se týče té části projektu, která byla řešena českou kanceláří (subprojekty), situace byla komplikovanější, pokud jde o pravomoci. Vůči pracovníkům české organizace měl vedoucí české kanceláře plnou pravomoc přidělovat úkoly, nicméně všichni ostatní členové týmů (z jiných organizací, z jiných zemí) nebyli formálně nijak provázáni ve smyslu možnosti řízení. Tyto organizace byly povinny ze smlouvy o spolupráci poskytovat součinnost (podepsáno jejich jednateli), ale tato součinnost nebyla nikde dále specifikována ve smyslu konkrétních dalších pracovníků a taktéž zde nebyly uvedeny případné sankce. **Neexistoval zde pracovní-právní vztah mezi členy týmu z různých zemí**. Plnění úkolů zahraničními pracovníky nebylo vždy v pořádku z hlediska času i kvality. Nesplněné úkoly pak zpožďovaly dokončení dalších úkolů. Tyto problémy vedly k vytvoření pravidel spolupráce, která ale opět nebyla nijak vynutitelná. Spolupráce se ale díky této dohodě výrazně zlepšila.

V návaznosti na problémy s komunikací byla zpracována analýza problémových míst, komunikační toky a následný návrh struktury, komunikace a některých postupů. Výstupem byla maticová organizační struktura. Nicméně zcela formalizována struktura nebyla nikdy (organigram, popis atd.), což způsobilo problémy zejména při změnách v projektovém týmu.

3. Zainterесované strany

Obecně se neočekávala tak velká **různorodost požadavků zadavatelů**. Bylo třeba s každým z nich vyjednávat o možnostech a limitech projektu a najít co nejvhodnější řešení a postup. Proces byl složitý zejména kvůli tomu, že díky velkému počtu osob na straně zadavatele s nimi vyjednávalo více zástupců týmu (realizátora), kteří poté analyzovali požadavky těchto stran a konzultovali možnosti řešení. Členové týmu tedy fungovali jako prostředníci mezi jednotlivými osobami na straně zadavatele z různých zemí a investorem projektu.

V návaznosti na odlišná očekávání mnoha stran byla zpracována analýza stakeholderů a byla určena strategie komunikace s jednotlivými skupinami. Dále bylo vytvořeno dokumentové úložiště s diverzifikovaným přístupem dle jednotlivých skupin stakeholderů. Počet zainterесovaných stran narůstal s průběhem projektu, proto bylo třeba jejich řízení zainterесovaných upravovat. Důraz byl kladen především na to, aby zainterесované osoby měly nejen dostatek informací, ale také aby nebyly zahlceny informacemi, což bylo v popisovaném projektu vcelku náročné. **Složitost komunikace** byla také způsobena několika jazyky, v nichž bylo třeba komunikovat (jazykem projektu byla angličtina, ale zainterесované strany bylo třeba často informovat v jejich jazyce – CZ, HU, SK, DE).

4. Problém týmové spolupráce

Tým byl ovlivněn výběrem ředitelů jednotlivých spolupracujících organizací a téměř nebylo možné jej jinak ovlivnit. Tým prošel všemi fázemi vývoje. Mezi kritický faktor úspěchu projektu určitě patřila komunikace. Díky různorodosti zainterесovaných stran došlo v počátcích projektu k neshodám v týmu agentury CENTROPE. Všichni členové automaticky předpokládali, že pohled na projekt je u všech stejný, i když tomu zdaleka tak nebylo. Ve fázi konfliktů už **nebylo možné spolu téměř komunikovat**. Velký problém představovaly také **kulturní odlišnosti**, a to především v odlišném porozumění úkolům a v jiných pracovních postupech a očekáváních.

Problém nebyl identifikován dostatečně brzy, takže díky tomu bylo zpožděno několik aktivit. Poté byla již určena příčina a tým se snažil řešit situaci nejprve sám (setkání týmu věnované pouze komunikaci), poté i s profesionálním koučem. Díky tomu se kvalita spolupráce a komunikace velmi zlepšila. Dále byly formalizovány některé procesy a určena pravidla rozhodování.

Tým se rozhodl uspořádat teambuildingovou aktivitu, při které by si členové ujasnili vztahy v týmu a společný cíl. Pro teambuildingové aktivity nebyl k dispozici rozpočet. Bylo potřeba, aby jednotlivé kanceláře ve všech zemích dedikovaly na tuto aktivitu část rozpočtu. V rámci tří denního setkání s externím facilitátorem se tým snažil sjednotit pohled na projekt, dozvědět se více o motivaci jednotlivých členů i jejich zainterесovanosti. Teambuildingová aktivita vedla k ujasnění pohledu na projekt a na spolupráci a také k vyšší spokojenosti členů týmu při práci na projektu.

U mezinárodních týmů bylo velké zastoupení zkušených pracovníků, zpočátku vedoucí české kanceláře uplatňoval delegující styl vedení. Později se ale ukázalo, že díky velkým kulturním rozdílům, očekáváním a v neposlední řadě jazykovým bariérám bude třeba vedení přehodnotit směrem k **větší orientaci na vztahy i na úkoly**.